

ตัวช'ตุมพิเศษ

fac... อดักกา

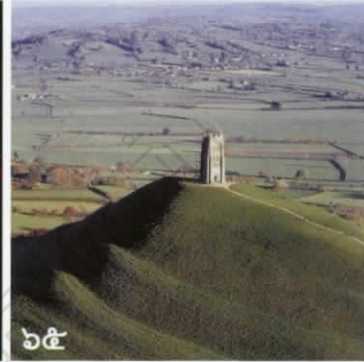
แกะรอยสุสาน ฟาโรห์ นอกกรีต อักเคนาเตน

พระมิดพิศวงแห่งไนจีเรีย
พระตรีมูรติ เทพองค์นี้มาจากไหน
เยรูซาเล็มใต้เงาฟาโรห์
กำเนิดยิวและผีลีนคอล์น
วีรบุรุษนาซีที่โลกยกย่อง

ปีที่ ๔๗ ฉบับที่ ๕๕๓
ประจำเดือนเมษายน ๒๕๖๔
ราคา ๑๐๐ บาท

ด้วย'ตูนพิเศษ

โลดลี้วสู่อากาศ เลี้ยวลตสู่อัตถกาล
โชติช่วงชัชวาลด้วยคุณภาพ

๑๕ เมื่อพระเจ้าแผ่นดินสยามเป็นอ๋องของจีน
“พิเศษ ปันเทศ”

๑๙ Big News
“เทศคืออน”

๒๔ งามน่าองน
สมประสงค์ น่วมบุญลือ

๒๘ วัฒนธรรมนาซีที่โลกยกย่อง
นพ.กฤษดา ศิริรามบุษ

๓๒ เยรูซาเล็มใต้เงาฟาโรห์
“สืบ สืบสาน”

๓๘ โอฬาสัย
วิภาวี บริบูรณ์

๔๓ แถบหัตถ์แก้ว บทที่ ๑๑ ในอุ้งหัตถ์นางพญา
“จินตวิธ วิธิน”

๔๗ พระตรีมูรติ เทพองค์นี้มาจากไหน
กฤษณ์ บุญช่วย

๕๐ กาพย์พระไชยสุริยา
อุดร จารุรัตน์

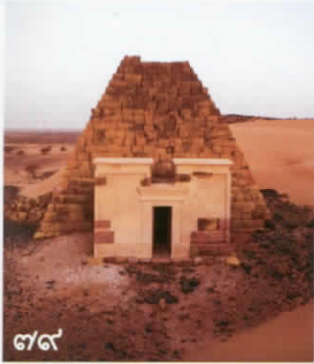
๕๖ ประวัติศาสตร์ตราเชวงค์ผ่านปลายพู่กัน
ศีกอภิชัย กับเอกนารี
สุภาพรรณ เปล่งภณินันท์/สมพร ฐาปนาศัย

๖๓ โนที เขียวแก้วของกรีก
“เทวกร”

๖๕ สืบหาอวาลอน
ถาวร ทิพย์บรรจง

๗๐ ปรัชญาศาสนาท่อนเพลโทว์
ศ.กิริติ บุญเจือ

นิตยสารด้วย'ตูนพิเศษ เปิดโอกาสสำหรับน้องเขียนต่างๆ อาทิเช่น เรื่องประสาธไทย, เกษิต, วิจารณ์ใต้, นันทิกอากรสม, ทำนบพิภพ
พื้นบ้าน และประสบการณ์พิภพ ที่มีเนื้อหาและสาระสอดคล้องกับแนวของหนังสือ ด้วยความยาวประมาณ ๓-๔ หน้ากระดาษพิมพ์ พร้อมทั้ง
แบบไฟล์งาน และรูปประกอบมาด้วย (ถ้ามี) ทุกรื่องที่ได้รับการลงพิมพ์เผยแพร่จะมีได้รับคำตอบแทนตามความเหมาะสม
เชิญทุกท่านขยับเมาส์เข้ามาคุยกันได้ครับที่ facebook : ด้วย'ตูนพอกก็คิดแบกกาเขียน & ด้วย'ตูน พิเศษ

๓๕ การแพทย์ยุคกลาง
“ไบโปลา”

๓๙ พระบิดาของแท่งไนจีเรีย
ณัฐพล เตชะจร

๘๔ ทำเนียบขาว และพีซินคอสัน
“อับลาทิสลา”

๘๙ ๒๔๓๕ พระยาเสนาสงคราม
ฯเนนมอบถวายทรงธรรม (๕)
พล.อ. บัญชร ชาวลิสป์

๙๒ วัดกำร็อย
“ฐาปนาก”

๙๖ พญานาคตั๊กขก:
จอมพยาบาทผู้พญาตึกอญสุญพินธุ์
“รักต์ครา”

๙๙ เกาะรอยสุสานบนสี่โลก
ตอญ ตามทาสุสานฟาโรห์นอกรีต
“นุนทพ็ทร์”

๑๐๕ ศึกษเรื่องเก่า เวลาเรื่องวัฒนธรรมหลอกผี
“น. พงทาวดาร”

๑๐๘ ราชธานีตึกค้ำบรรพชนของราชวงศ์เซาง
วาที ปฐมพงศ์

๑๑๑ สู่เพียบลอนดอน
“กัสวิกา”

๑๑๕ สัตว์มหัศจรรย์ระยออดนิยม
ตอน มังกรตะวันออก
“กอสมอส”

๑๑๙ พระร่วงเป็นลูกนางนาค
“อารยนิคูปต์”

๑๒๒ รกผี
สุชาติ ชนะชัย

๑๒๖ ขอขันด้วยคน
“กัมงานด้วย’ตูน”

คณะผู้จัดทำ

บรรณาธิการอำนวยการ วาทีน ปิ่นเดสียอ บรรณาธิการ อุดร จารุรัตน์ ประธานงานกอง
บรรณาธิการ ประลองพล เขียงบางยาง กรรพพิคค้ำไขน สุนกรั วรราชัยพงศ์ พิสูงนัวัทษช กัญญาภค
พัยสมาริก กัทยา บุญปิ่น โทร.๐-๒๕๕๑๔-๔๐๓๑๑-๓ ต่อ ๑๑๐ ผู้จัดทำ บริษัท พี.วาทีน พับสิคเชน
จำกัด ๕๕๙/๓ ม.บาริชพแมส ก.ปรตชฐัมบุธธรม แขวงสมานสอง เขตวังทองกลาง กรุงเทพมหานคร
๑๐๓๑๐ โทร. ๐-๒๕๕๑๔-๔๐๓๑๑-๓ โทรสาร : ๐-๒๕๕๑๔-๔๐๓๑๔ E-mail: p.vatin@gmail.com
พิมพ์ที่ บริษัท พี.วาทีน พรินตัง จำกัด ผู้พิมพ์โฆษณา นายคส ปิ่นเดสียอ บริษัท พี.วาทีน
พรินตัง จำกัด โทร. ๐-๒๖๖๕-๐๑๐๐, ๐-๒๖๖๕-๑๕๑๑ โทรสาร : ๐-๒๖๖๕-๑๕๑๐ ผู้จัดจำหน่าย
เพ็ญบุญ ก.ปรตชฐัมกร กรุงเทพมหานคร โทร. ๐-๒๖๖๕-๖๖๒๕-๓

อัตราค่าสมาชิก ๑ ปี ๑๒ ฉบับ = ๑,๑๐๐ บาท (รวมค่าส่ง)
กรณีจัดส่งทั้งปรสิค (เพิ่มค่าส่งต่อปี)
สหรัฐอเมริกา : ๕,๓๐๐ บาท
ญี่ปุ่น : ๔,๑๘๐ บาท
อังกฤษ : ๔,๑๘๐ บาท
เยอรมัน : ๔,๑๘๐ บาท
ออสเตรเลีย : ๔,๑๘๐ บาท
ไต้หวัน : ๓,๓๘๐ บาท
ชำระเงินโดยธนาคาร ตู้เลขเงิน หรือใช้กรมทศ
ส่งจ่าย บณ.สทพเรือ ๑๐๓๑๐ โบบน กรุงเทพมหานคร ปิ่นเดสียอ

วีรบุรุษนาซีที่โลกยกย่อง

นพ.กฤษดา ศีรามพุช เขียน

กัปตัน จอห์น ซี. ลี (John C. Lee) ที่ลูกน้องเรียกว่า "ผู้กองแจ๊ค" ลอบถอนหายใจเฮือกใหญ่เมื่อเห็นภาพที่มองลงไปจากหน้าต่างเบื้องบน สิ่งที่ปรากฏคือ ทหารนาซีนับร้อยนายพร้อมอาวุธหนักและเบาครมมือ กำลังล้อมเข้าใกล้มาในอัตรากำลังที่มากกว่าฝ่ายเขาถึง ๖ : ๑

การรบครั้งนี้มีทุกชีวิตได้รับความคุ้มครองเป็นเดิมพัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อฝ่ายของตนตกเป็นเบี้ยล่าง ถูกล้อมกรอบทุกด้าน และมีการระดมยิงเข้ามาอย่างหนักเป็นเวลานาน

กัปตันลีได้ประเมินกำลังของพวกตนในปราสาทใหญ่แล้ว เห็นว่าจะต้านทานต่อไปไม่ได้นานนัก ด้วยเห็นชัดว่าคนของตัวมีเพียงหยิบมือและมีทหารก็เพียงอเมริกันและนาซีไม่กี่คนเท่านั้น

กัปตัน จอห์น ซี. ลี

ที่มาร่วมรบด้านกองร้อยเอสเอสที่ใหม่โจมตีหวังบุกเข้ายึดให้ได้

ท่านฟังแล้วอาจรู้สึกสะดุดหูว่า จู่ๆก็มีทหารนาซีมาล้อมพวกนาซีด้วยกันกับอเมริกันในที่แห่งหนึ่ง ซึ่งเรื่องนี้เป็นเหตุการณ์ประหลาดสุดๆเรื่องหนึ่งในสงครามโลกครั้งที่ ๒ ซึ่งได้เกิดขึ้นจริงๆ สิ่งที่เป็นพยานอันเป็นสถานที่สำคัญก็ยังคงตั้งตระหง่านอยู่ในปัจจุบัน

แต่น่าแปลกที่เรื่องนี้ไม่เป็นที่พูดถึงกันนัก ทั้งที่เรื่องราวนี้มี

สตอรี่ที่ตื่นเต้น ระทึกขวัญ และประทับใจผสนามแทรกอยู่อย่างน่าทึ่ง โดยมีผู้ตั้งข้อสงสัยได้ว่า อาจเป็นเพราะหนึ่งในวีรชนเรื่องนี้มีนายทหารนาซีอยู่ร่วม และไม่ใช่ นายเดี่ยวด้วย มีนาซีเข้ามาช่วยสู้กับนาซีด้วยกันอยู่หลายนายทีเดียว

เหตุที่สถานที่นี้เป็นเป้าแห่งการสู้รบแย่งชิงกันดุเดือด ก็ด้วยเป็นสมรภูมิสุดท้ายที่พวกนาซียังรักษาการณ์อยู่ และที่สำคัญคือมี "เขลยระดับวีไอพี" หลายนาย ทั้งอดีตนายกรัฐมนตรีของฝรั่งเศส นายทหารระดับนายพล ผู้บัญชาการสูงสุดอย่าง มักซิม เวกองด์ (Maxime Weygand) และนักเทนนิสชื่อดังขวัญใจชาวฝรั่งเศสถูกควบคุมตัวอยู่ ดังนั้นจึงถือเป็นที่มั่นแห่งสุดท้ายที่กองทหารนาซีต้องพยายามเข้าแย่งชิงมาได้ แม้ว่าท่านผู้นำนาซีและ

ภริยาจะสิ้นใจไปแล้วเมื่อไม่กี่วัน
ก่อนหน้า

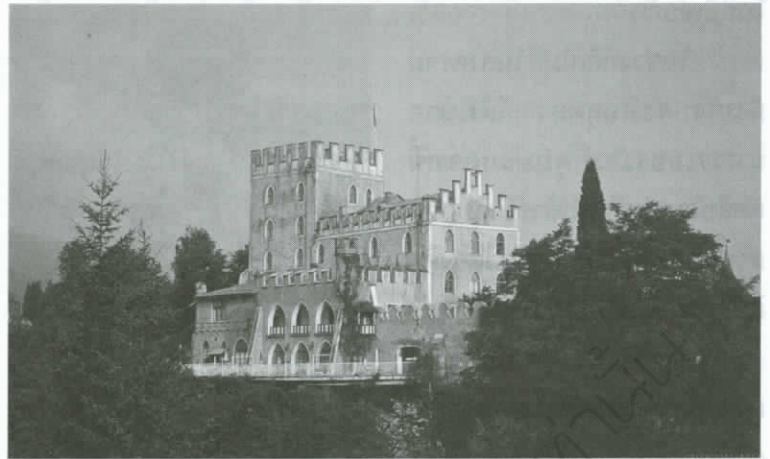
สมรภูมิลุคสุดท้าย ถึงตายก็ยอม

วันที่ 5 พฤษภาคม 1945 สงครามโลกในยุโรปเริ่มมีเค้ากลาง สิ้นสุดลงอย่างเป็นทางการ แต่ทางฝั่งตะวันออกญี่ปุ่นยังคงตื้อตึง ไม่ยอมลงให้กับสัมพันธมิตรง่ายๆ

ในครั้งนี้จะขอเล่าแต่เหตุการณ์ในฝั่งยุโรปที่ไฟสงคราม กองสุดท้ายยังคงคุโชนและกำลัง จะกลายเป็นโศกนาฏกรรม!

วันที่น่าอกสั่นนั้นคือช่วงเวลาที่น่าจะสบายๆ เพราะเป็นเช้าตรู่ที่แสนสุขสงบและงดงามท่ามกลางแมกไม้แห่งขุนเขาออสเตรียนแอลป์ นกกาฝากบินจับกิ่งไม้ ร้องเสียงแว่วหวาน มีสายลมที่ออกหนาวน้อยแต่บริสุทธิ์และสดชื่น จากมวลหิมะบนยอดเขาสูง ในละแวกนั้นก็จะได้เห็นชาวบ้านออสเตรียนแต่งกายด้วยชุดพื้นเมืองเดินทาง โดยมีไม้เท้าอยู่ในมือ หรือบ้างก็ทำงานอยู่ในที่ดินของตน

แต่เมื่อเจ็ดสิบห้าปีก่อนบรรยากาศที่ปราสาทอิตเทอร์และหมู่บ้านเล็กๆที่รายล้อมไม่ได้เป็นเช่นนั้น ตรงกันข้ามกลับเต็มไปด้วยความตึงเครียดอย่างน่ากลัว จนแทบจะปราศจากเสียงนกร้องด้วยสถานที่เกิดเหตุอันต้องจารึกไว้ถูกยึดด้วยพวกนาซีเพื่อเอาไว้ใช้เป็นป้อมปราการขังนักโทษ เอา

ปราสาทไว้เป็นคุกนั่นเอง

ชลอสสิทเทออร์ (Schloss Itter) แห่งนี้ถูกจัดให้เป็นส่วนหนึ่งของค่ายกักกันที่มีชื่อเสียงโด่งดังอย่างน่าขนพองคือดักเคา (Dachau) โดยปราสาทอิตเทอร์นี้ถูกจัดให้เป็นที่อยู่ของนักโทษพิเศษที่เป็นบุคคลสำคัญระดับประเทศ ด้วยปราสาทแห่งนี้มีชัยภูมิที่ดี มีทั้งป่าไม้และภูเขาสูงตระหง่านล้อมอยู่ จึงยากที่ใครจะบุกเข้ามาช่วยได้ นักโทษวิไอพีจะถูกจับให้อยู่ที่นี่อย่างมีจุดประสงค์ครับ คือ

เพื่อใช้เป็นตัวหมากต่อรองกับฝ่ายสัมพันธมิตรในเวลาที่เหมาะสม

คนที่ถูกจับขังในปราสาทแห่งนี้มีอดีตนายกรัฐมนตรีฝรั่งเศสถึง ๒ นายคือ ปอล เรนัวร์ (Paul Reynaud) และเอ็ดัวร์ ดาลาดิเยร์ (Edouard Daladier) แล้วก็ยังมีพี่สาวของนายพลจอมกวมแดง โกล (Charles de Gaulle) ก็พลอยฟ้าพลอยฝนถูกขังอยู่กับเขาด้วย รวมทั้งนักเทนนิสชื่อดังที่เป็นขวัญใจคนฝรั่งเศสในยุคนั้นคือนายฌอง โบโรตรา (Jean Borotra) ก็อยู่

ตัวประกันในปราสาทอิตเทอร์

ในที่นี้เช่นกัน

ในช่วงที่อีกไม่กี่วันสงครามฝั่งยุโรปจะสิ้นสุดลง ได้มีนายทหารเยอรมันที่คุมปราสาทนี้ตัดสินใจแปรพักตร์เข้าร่วมกับกลุ่มตัวประกันเพื่อทำในสิ่งที่ถูกต้องคือคืนอิสรภาพให้

ทว่าในการนี้ต้องมีคนช่วยผู้พันโยเซฟ แกกัล (Major Josef Gangl) หรือ "เซบป์" ได้ตัดสินใจยอมยกธงขาวแล้วเข้ามาพบกับกองทหารอเมริกันหมู่เล็กๆหมู่หนึ่ง จากนั้นจึงได้อธิบายสถานการณ์ของตัวประกันในปราสาทและปัญหาใหญ่เฉพาะหน้าคือหน่วยจู่โจมวาฟเฟินเอสเอสของนาซีที่ล้อมปราสาทอยู่นับร้อยนาย เรียกว่าตกอยู่ในวงล้อมของนาซีและตำรวจลับอย่างเต็มรูปแบบ

นี่จึงเป็นเงื่อนไขปัญหาที่สำคัญที่ทำให้เกิดการ "ร่วมรบ" ที่เชื่อว่ามีเพียงครั้งหนึ่งและครั้งเดียวในมหาสงครามนั้น นั่นคือเมื่อเยอรมันและอเมริกันมาร่วมรบกันเพื่อต่อสู้กับนาซี

เด็กนักเรียนคนหนึ่งซึ่งอยู่แถบที่เกิดเหตุในขณะนั้นยังคงจำได้ หนูน้อยมีชื่อว่า ฮานส์ ฟุคส์ ผู้จำภาพติดตาของปราสาทใหญ่ยุคกลางที่ถูกยึดไปเป็นค่ายกักกันราวกับคุกปราการที่สูงตระหง่านล้อมรอบด้วยป่าสนหนาทึบ

"เราเห็นทุกอย่างจากหน้าต่างของโรงเรียนเรา ปราสาท

ผู้พันโยเซฟ แกกัล

ถูกชิงลวดหนามล้อมอย่างแน่นหนาถึง ๒ ชั้นเพื่อกันนักโทษหลบหนี และยามกลางคืนก็มีการเปิดไฟสว่างจ้ารอทั่วกลางคืน"

นี่คือสิ่งที่เด็กชายเห็นและเชื่อว่าชาวบ้านที่รายรอบแถวนั้นก็คงมองอยู่ด้วยความหตู่ใจที่ปราสาทสวยของเขาถูกเอามาทำเป็นคุกกักกันอิสรภาพเพื่อนมนุษย์ อย่างไรก็ตาม ในวันก่อนที่จะเกิดเหตุใหญ่นั้นผู้คุมนักโทษได้หลบหนีไป ด้วยรู้แล้วว่าความปราชัยเริ่มเข้ามาเยือน ยังให้นักโทษส่งตัวแทนออกมาเพื่อเจรจากับทหารที่อยู่ใกล้ที่สุดซึ่งก็ได้พบกับนายพันเอกแห่งกองทัพบกเยอรมันท่านหนึ่งที่ยังหนุ่มและดูท่าทางเป็นมิตรด้วยรอยยิ้มที่เปิดเผยจนเห็นฟันสีขาวเรียงเป็นระเบียบ ผู้พันจึงตัดสินใจทำในสิ่งที่ตรงข้ามกับคำสั่งเดิมแต่ชอบด้วยจริยธรรม คือดำเนินการช่วย

เหลือนักโทษเท่าที่จะทำได้ ซึ่งนายทหารนาซีท่านนี้คือโยเซฟ แกกัล แห่งกองทัพบกนาซีผู้เข้าร่วมต่อต้านสิ่งที่เพื่อนร่วมชาติกระทำมาตลอดช่วงสงคราม ซึ่งก่อนหน้านั้นเขาก็ได้ช่วยปกป้องชาวบ้านออสเตรียละแวกนั้นไม่ให้ตกเป็นเหยื่อคมกระสุนของนาซี เพราะเมื่อใดที่นาซีเอสเอสเห็น หน้าต่างบานไหนเปิด พร้อมโบกธงขาวหรือธงออสเตรีย ก็จะมีการยิงโดยไม่ถาม แกกัลได้นำทหารเยอรมันที่ภักดีต่อเขาเท่าที่มีเพียง ๒๐ นายเดินทางไปขอความช่วยเหลือยังหน่วยทหารอเมริกันที่อยู่ใกล้ที่สุด จนได้พบกับกัปตันแจ๊คผู้นำแห่งกองพันรถถังที่ ๒๓ กองพลยานเกราะสหรัฐฯ

จนที่สุดกัปตันแจ๊คยอมไว้ใจและตกลงใจที่จะเข้าช่วยปลดปล่อยเชลยศึกที่ติดอยู่ในป้อมปราสาทอิทเทอร์แห่งนั้น ซึ่งในยามแห่งไฟสงครามที่โกล้อมอดดับ ยากที่ใครจะคิดว่ายังมีกองทหารนาซีที่สู้ไม่ถอยและคอยที่จะบุกเข้าโจมตีปราสาทที่เต็มไปด้วยตัวประกันอยู่ ด้วยหวังที่จะสังหารทิ้งให้สิ้น เพราะถึงอย่างไรตัวก็ต้องแพ้อยู่แล้ว

ผู้พันแอกัลและกัปตันแจ๊คกำลังเจอปัญหาใหญ่ในสมรภูมิสุดท้ายของสงคราม ปัญหาปิดท้ายนี้ใหญ่หลวงนัก เพราะเมื่อกัปตันแจ๊คมาถึงปราสาทและ

ประเมินสถานการณ์ได้แล้วว่าตก เป็นรองทหารเยอรมันอยู่หลายขุม ด้วยมีทั้งตำรวจจับเกสตาโปทั่ว ทั้งบริเวณและทหารนาซีนับร้อย นายคุมโดยรอบอยู่ ผู้กองชาว อเมริกันจึงบัญชาให้ทำการปกป้อง ปราสาทอิตเทอร์อย่างเท่าที่จะ ทำได้ ด้วยการใช้รถถังเซอร์แมน ของหน่วยตัวเองนั้น มาจอดบังไว้ ที่หน้าทางเข้าออกหลักของปราสาท แต่ในเช้าตรู่ของวันถัดมาก็ไม่รอด เมื่อทหารเอสเอสยิงปืนครกเข้า ใส่จนรถถังเกิดระเบิดเป็นไฟ ใน ระหว่างนั้นก็ปัดต้นแฉีกก็พยายาม ติดต่อกองกำลังเสริมซึ่ง เท่ากับเขา ถูกล้อมและถ้ำกำลังเสริมมาช้า เพียงแค่นี้ก็ชั่วโง่ง ประวัติศาสตร์ ก็จะไม่เปลี่ยนโฉมหน้าด้วยทุกคนจะ ถูกบุกเข้ามาฆ่าตายเกลี้ยง

อย่าลืมว่าเชลยศึกที่ติดอยู่ ภายในมิถวีไอพีที่หลายท่านต่อไป จะมีบทบาทในการสร้างชาติใหม่ หลังสงคราม ในห้วงเวลาแห่ง ความกระวนกระวายใจของกัปตัน แฉีกที่รอคอยเพื่อนทหารจะมา หนุนนั้นก็ได้ปรากฏวีรบุรุษในยาม จำเป็นขึ้นมากล่าวคือบรรดา นักโทษวีไอพีได้ลุกขึ้นมาจับอาวุธ ปืนเท่าที่มีเพื่อต่อสู้กับผู้ที่โจมตีตน อยู่นอกปราสาท ด้วยเชลยหลาย คนเคยเป็นทหารผ่านสนามรบมา แต่นั่นก็เมื่อสงครามโลกครั้งแรกที่ นานร่วม ๓๐ ปีมาแล้ว ทว่า ไม่มี ใครยอมมือเงอเท้ารอแต่ความช่วยเหลือ

เหลือจากคนอื่นอย่างเดียว ซึ่งท่าน นายพันแกงกัลเองก็ได้เข้าช่วยกลุ่ม นักโทษในการรบและในระหว่าง นั้นก็คอยดูแลความปลอดภัยให้ นักโทษคนอื่นๆด้วย เพราะหลาย คนสูงวัยแล้ว ต้องมาจับปืนอีกครั้ง จึงทำให้ไม่ว่องไวนักในขณะที่ถูก กระสุนต่างปลิวว่อนเข้ามาหาจาก ทุกทิศทางด้วยปราสาทถูกล้อมไว้

ทันใดนั้นผู้พันเยอรมัน สังเกตเห็นนักโทษชาวฝรั่งเศสคนหนึ่งเป็นชายชรากำลังยิงปืนสู้อยู่ ในจุดที่ล่อแหลมต่อการถูกสังหาร ด้วยความเป็นห่วงว่าจะเกิด อันตราย แกงกัลจึงรีบโผตัวไปเพื่อ จะดันตัวชายผู้นั้นให้อยู่ในที่กำบัง ซึ่งก็ปรากฏว่าตัวผู้พันกลายเป็น หลุดออกมาอยู่ในจุดที่อันตราย เสียเอง กระสุนนัดหนึ่งจากพลซุ่ม ยิงพุ่งเข้าทะลุกลางอกผู้พันแกงกัล เขาเสียชีวิตจมกองเลือดทันทีใน ขณะกำลังช่วยเหลือนักโทษด้วยกัน ผู้ พันชาวเยอรมันได้ใช้ชีวิตของตน แลกกับความถูกต้องในจิตใจที่ไม่ เห็นด้วยกับสิ่งที่เพื่อนร่วมชาติทำ มีคนจำนวนหนึ่งที่ร่วมรบได้เห็น เหตุการณ์นี้ด้วยความเศร้าสลด

ขณะนั้นก็มีข่าวดีแทรกเข้า มาด้วย นักโทษวีไอพีคนหนึ่งลอบ ปลอมตัวเป็นชาวบ้านออกไปด้าน หลังของปราสาทนั้นสามารถติดต่อกับกองกำลังอเมริกันใหญ่ที่อยู่ใกล้ สุดได้แล้วกำลังพากำลังเสริมเข้า มาเพื่อปลดปล่อย จากนั้นไม่นาน

เสียงกระหึ่มของรถถังยานเกราะก็ แหวกป่าเข้ามาล้อมพวกกองกำลัง ราวฟืนเอสเอสอีกทีหนึ่ง ซึ่งเมื่อ เห็นท่าไม่ดีแล้วก็พากันแตกกองหนี ออกไป เสียงสวรรค์ของกองกำลัง เสริมอเมริกันเปรียบเสมือนกับ สัญญาณสิ้นสุดการรบครั้งสุดท้าย ในยุโรป

ผู้กองแจ๊ครู้สึกโล่งใจราวกับ ได้เห็นปาฏิหาริย์ เช่นเดียวกับนัก โทษทุกคนที่รู้ว่าตนเองสิ้นเคราะห์ แล้วในคราวนี้ ซึ่งเหตุร้ายที่เกือบ จะกลายเป็นโศกนาฏกรรมนี้ กลับ ดีขึ้นได้ก็ด้วยวีรบุรุษจำเป็นหลาย ท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้พันแกง กัลที่ต่อสู้เพื่อความถูกต้องแม้จะ เป็นเหล่าทหารเพื่อนร่วมชาติของ ตนก็ตาม ด้วยคุณความดีครั้งนี้ จึงยังให้นายทหารเยอรมันผู้พลีชีพ นี้ได้รับเหรียญรางวัลความกล้า หาญจากการที่เชลยชาวฝรั่งเศส ช่วยกันทำหนังสือเล่าวีรกรรมของ เขาส่งถึงรัฐบาล สำหรับร่างของ โยเซฟ แกงกัลถูกฝังอย่างเรียบง่าย ที่เมืองไวทลซึ่งอยู่ไม่ห่างนักจากที่ ที่เขาพลีชีพ

ปัจจุบันมีการตั้งชื่อถนน ตามชื่อของนายพันนาซีท่านนี้เพื่อ เป็นเกียรติแก่ความกล้าหาญที่ ยึดความถูกต้องอยู่เหนือสิ่งอื่นใด จนช่วยให้ไม่มีใครเสียชีวิตจาก เหตุการณ์ยึดปราสาทอิตเทอร์นี้ เลย โดยเขาต้องใช้ชีวิตของตัวเองแลกมา

รูปสลักพระตรีมูรติ จากรัฐพิหาร ประเทศอินเดีย

พระตรีมูรติ

เทพองค์นี้มาจากไหน

กฤษณ์ บุญช่วย เขียน

เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา ในช่วงวันวาเลนไทน์ หรือเทศกาลแห่งความรัก เหมือนจะเป็นเทศกาลสำหรับคนมีคู่เท่านั้น แต่จากปรากฏการณ์หนึ่งในกรุงเทพฯ ช่วงที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่า เทศกาลนี้ก็สำคัญสำหรับคนโสด ที่อยากมีคู่ไม่แพ้กัน เพราะเหล่าคนโสดทั้งหลายก็ใช้โอกาสนี้ในการแสวงหาสิ่งที่จะมาอำนวยความสะดวกให้ตนได้สมหวังในความรักกับเขาบ้าง เปิดมาขนาดนี้คงเดาได้ไม่ยากใช่ไหม เรากำลังจะพูดถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ป๊อปที่สุดในเวลานี้ นั่นคือ **พระตรีมูรติ** นั่นเอง แน่หนอนว่าคง

ไม่ได้มาพูดถึงว่าพระตรีมูรตินั้น เราจะขอพรด้านความรักได้หรือเปล่า เราคงไม่มีสิทธิ์จะไปสั่งสอนใครได้ เพราะความเชื่อก็เป็นสิทธิส่วนบุคคล ใครใคร่ไหว้ไหว้ ใครใคร่ขอขอ เอาแบบนี้แล้วกัน จะขอแนะนำทุกท่านให้รู้จักกับสิ่งที่เรียกว่า **พระตรีมูรติ** กันให้มากยิ่งขึ้น

พระตรีมูรติ แนวความคิดนี้มาจากไหน? คงต้องขอเริ่มต้นทำความเข้าใจกันก่อนว่า สิ่งที่เรียกว่าพระตรีมูรติในศาสนาฮินดูนั้น ไม่มีอะไรมากไปกว่าการรวมตัวกันของพระเป็นเจ้าทั้ง ๓ คือ **พระพรหม พระวิษณุ และพระศิวะ** โดย

ปกติแล้วการนำรูปประติมากรรมทั้งสามมาวางด้วยกันก็เรียกโดยรวมๆว่าพระตรีมูรติได้แล้ว ไม่จำเป็นต้องนำร่างมาพิวชนกันแต่อย่างใด ในบทกวีของกาลิทาส เรื่อง **กุมารสมภพ** เป็นตัวอย่างแรกๆที่มักจะถูกยกมาอ้างอิงเรื่องตรีมูรติในศาสนาฮินดู โดยพรรณนาไว้ว่า

“ข้าแต่พระตรีมูรติ ข้าขอนอบน้อมต่อพระองค์ ก่อนการสร้างโลกพระองค์มีเพียงหนึ่งเดียว ต่อมาภายหลังพระองค์ได้แบ่งภาคตัวเองตามลักษณะของคุณทั้งสาม...” (A.L. Basham, 2559.)

ทั้งนี้จุดเริ่มต้นของแนวคิดกำเนิดพระเจ้าทั้งสามดังที่กล่าวมาน่าจะมีพัฒนาการมาจากคัมภีร์ในช่วงปลายสมัยพระเวทที่เรียกว่า **อุปนิษัท** โดยใน **ไมตรีอุปนิษัท** อธิบายว่าพระเจ้าสูงสุดคือ **พรหมัน** ซึ่งไม่มีรูปร่าง ส่วนเสี้ยวหนึ่งของพระองค์ได้เกิดเป็นเทพทั้งสาม คือ **พระพรหม พระวิษณุ และพระศิวะ** (พระศิวะ) จากสามก็เกิดสรรพสิ่งต่างๆตามมามากมายไม่ถ้วน แนวคิดเช่นนี้เป็นรากฐานให้คัมภีร์ในศาสนาฮินดูยุคต่อมาใช้ในการอธิบายถึงการกำเนิดขึ้นของสรรพสิ่งในจักรวาลด้วย

“ดูก่อนพรหมจารินทั้งหลาย ที่นี่ แท้จริงแล้ว ส่วนเสี้ยวของเขา (ชีวาตมัน) เมื่อมีคุณสมบัติที่เกิดจากत्मัสครอบงำ นั่นแลคือ

พระรุทร คูรพรหมจารินทั้งหลาย
 ที่นี้ แท้จริงแล้ว ส่วนเสี้ยวของเขา
 (ชีวาตมัน) เมื่อมีคุณสมบัติที่เกิด
 จาการชัศครอบง่า นั่นแลคือพระ
 พรหม คูรพรหมจารินทั้งหลาย
 ที่นี้ แท้จริงแล้ว ส่วนเสี้ยวของเขา
 (ชีวาตมัน) เมื่อมีคุณสมบัติที่เกิด
 จากสัตตะระครอบงำ นั่นแลคือพระ
 วิษณุ จริงๆแล้ว หนึ่งเดียวนี้เองที่
 กลายเป็น ๓ อย่าง..." (ไมตรี อุ
 ปนิษั 5.2)

แม้ว่าเทพเจ้าทั้งสามจะ
 ปรากฏการขนานนามโดยพร้อม
 เพียงกันในคัมภีร์อุปนิษั แต่ตัว
 ตนและบทบาทของเทพเจ้าเหล่านี้
 ก็ปรากฏร่องรอยมาแล้วในสมัย
 ก่อนหน้า โดยนามวิษณุนั้นมีมา
 แล้วตั้งแต่ในคัมภีร์ฤคเวท ส่วน
 พระศิวะนั้นปรากฏบทบาทในนาม
 ของพระรุทร และพระพรหมเอง
 ก็เช่นกันที่บทบาทในการสร้างนั้น
 ถูกกล่าวถึงในนามพระประชาบดี
 ตั้งแต่ในคัมภีร์ฤคเวทมาจนถึง

คัมภีร์พราหมณะต่างๆ ทั้งสาม
 พอร์มตัวขึ้นมาในฐานะเทพตรีมุ
 รติในคัมภีร์อุปนิษั และแนวคิด
 นี้ถูกต่อยอดในคัมภีร์ชั้นหลังจากนี้
 ในคัมภีร์ช่วงยุคมหากาพย์
 อย่างมหากาพย์ มหาภารตะ ก็ได้
 มีการกล่าวถึงบทบาทของเทพผู้ยิ่งใหญ่
 ทั้งสามนี้แล้ว

"พระปรมาตมันทรงมี
 สภาวะเป็นสาม ในรูปของพรหม
 พระองค์คือผู้สร้าง ในรูปของวิษณุ
 พระองค์คือผู้รักษา ในรูปของรุทร
 พระองค์คือผู้ทำลายล้างของ
 จักรวาล" (มหาภารตะ วนบรรพ
 CCLXX)

ในคัมภีร์ปุราณะก็ได้ถ่ายทอด
 แนวความคิดช่วงปลายยุค
 พระเวทนี้ออกมาเช่นกัน ยกตัว
 อย่างเช่น คัมภีร์เทวิคควัตปุราณะ
 ก็ได้พรรณนาถึงพระตรีมุรติ ใน
 รูปของเทพเจ้าทั้งสามเช่นเดียวกับ
 กับมหาภารตะ

"พระฤาษีกล่าวว่า โอ้ความ

มีความแคลงใจอันใหญ่หลวงเกิด
 ขึ้นแล้วในถ้อยแถลงของพระองค์
 นี่คือนี่สิ่งที่ได้รับการยืนยันแล้ว
 โดยเหล่าปราชญ์ผู้รจนาพระเวท
 ปุราณะ และสูตรต่างๆว่า พระ
 พรหม พระวิษณุ พระมหเศศวร
 ทั้งสามเหล่านี้เป็นนิรันดร์ ไม่มี
 ใครยิ่งใหญ่เสมอพระองค์แล้วในพร
 มาณชะนี้ พระพรหมคือผู้สร้าง
 สรรพชีวิต พระวิษณุรักษา และ
 พระมหเศศวรทำลายทุกสิ่งเมื่อถึง
 กำหนดเวลา นี่คือนี่สาเหตุแห่งการ
 สร้าง คงอยู่ และมลายไป พระตรี
 มุรติ พรหม วิษณุ มหเศศวร โดย
 แท้แล้วมีเพียงรูปเดียว แน่นอน
 แล้วว่า ทั้งสามคือหนึ่งเดียว และ
 หนึ่งเดียวคือทั้งสาม" (เทวิคควัต
 ปุราณะ 1.8.1-7)

โดยคัมภีร์ในยุคหลังนี้ใน
 แต่ละฉบับก็จะยกเอาเทพที่ตน
 นับถือว่าเป็นใหญ่ไปสวมทับเข้ากับ
 ตัวตนของพระพรหมอันเป็นเทพ
 สูงสุด อย่างเช่นในภคควัตปุราณะ
 ที่นับถือพระวิษณุเป็นใหญ่ก็จะยก
 เอาพระวิษณุเป็นพรหมัน แล้วจาก
 นั้นจึงสร้างเทพทั้งสามขึ้นมา ส่วน
 คัมภีร์ลึงคปุราณะที่นับถือพระศิวะ
 เป็นใหญ่ก็จะยกเอาพระศิวะเป็น
 พระพรหมันในทำนองเดียวกัน
 หรือดั่งที่ยกตัวอย่างมาในมหาภาร
 ตะ แท้จริงแล้วก็มุ่งสรรเสริญพระ
 วิษณุเป็นดังพระปรมาตมันที่ยิ่ง
 ใหญ่เหนือเทพทั้งปวง ฉะนั้นแล้วใน
 มุมมองของศาสนาฮินดู ความ

รูปสลักพระศาศิวะ จากถ้ำเอลเฟินตะ ประเทศอินเดีย

สำคัญของพระวิษณุหรือพระศิวะ ไม่ได้อยู่ที่บทบาทของการเป็นส่วนหนึ่งในตรีมูรติ แต่สำคัญในบทบาทของการเป็นพระเจ้าสูงสุดเหนือตรีมูรตินั้นต่างหาก อย่างที่ A.L. Basham กล่าวไว้ในหนังสือ *The Wonder that was India* ว่า แนวคิดเรื่องตรีมูรติที่เทพทั้งสามมีศักดิ์เสมอกัน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันนั้นไม่ใช่ความจริง แต่เป็นมุมมองของนักวิชาการตะวันตกในยุคแรกๆ ที่ใช้แนวคิดเรื่อง trinity มาจับกับศาสนาฮินดู โดยเนื้อแท้แล้ว แต่ละกลุ่มความเชื่อ มักมีแนวโน้มที่จะเข้าข้างเทพเจ้าองค์ใดองค์หนึ่งให้อยู่เหนืออีกสององค์อยู่เสมอ ฉะนั้นตรีมูรติในรูปของการรวมกันของเทพเจ้าทั้งสาม จึงถูกสร้างขึ้นมาจากได้แนวความคิดว่า ใครคือจุดสูงสุดในกลุ่มนี้ ถ้าหากว่าท่านได้ติดตามดราม่าเรื่องพระตรีมูรติ ก็มีบางท่านอธิบายว่า จริงๆ แล้วรูปลักษณะนั้นคือพระสทาศิวะต่างหาก ซึ่งในแง่ของการสร้างรูปพระสทาศิวะกิติ หรือรูปพระทัตตาเตรยะกิติ หรือพระวิศวรูปกิติ ล้วนแล้วแต่เป็นการสื่อความหมายไปถึงตรีมูรติทั้งสิ้น อย่างพระสทาศิวะ คือการประกาศความเป็นพระเป็นเจ้าสูงสุดที่รวมเอาคุณสมบัติของตรีมูรติมาไว้ในตัวพระศิวะนั้นเอง นัยของรูปเคารพนี้ก็ไม่ต่างจากการบอกว่า "อัน(พระศิวะ)นี่แหละคือ

ภาพวาดพระทัตตาเตรยะ โดย Raja Ravi Varma

พระตรีมูรติ ไม่ใช่ใครอื่น" ในทำนองเดียวกันการสร้างรูปพระทัตตาเตรยะที่รวมเอารูปทั้งสามของมหาเทพมาไว้ในตัว หรือพระวิศวรูปก็ใช้หลักการเดียวกันนี้ เพียงแต่เปลี่ยนตัวจากพระศิวะเป็นพระวิษณุก็เท่านั้นเอง ฉะนั้นแล้ว บทบาทของการเป็นตรีมูรติ จึงมีอยู่เพื่อสื่อถึงความยิ่งใหญ่ของเทพเจ้าที่อยู่เบื้องหลังอีกต่อหนึ่งนั่นเอง อยู่ที่ว่าสาวกเหล่านั้นจะภักดีกับเทพองค์ใด

ส่วนการจะขอพระอะไรนั้นก็ไม่ได้จำกัดว่าต้องเป็นองค์นั้น องค์นี้เท่านั้น จริงๆ แล้วการขอพรจากเทพเจ้าสามารถขอเทพองค์ใดก็ได้ เรื่องใดก็ได้อยู่แล้ว แล้วแต่ความศรัทธา ซึ่งเราจะเห็นได้จากปกรณัมต่างๆ อย่างนางเทราปติในชาติปางก่อนก็ขอสามีจากพระศิวะ เหล่าอสูรขอสารพัดพรจาก

พระเจ้าทั้งสาม ก็ไม่ได้จำกัดว่าองค์นี้ให้พรนี้ได้ ให้พรนั้นไม่ได้ อันนี้เป็นเรื่องความศรัทธาล้วนๆ

ส่วนพระตรีมูรติหน้าเซ็นทรัลเวิลด์ กลายเป็นเทพเจ้าแห่งความรักตั้งแต่เมื่อใดนั้นดูเหมือนจะไม่มีข้อมูลเลย เดิมทีแล้วการตั้งศาลแห่งนี้ดูจะเกี่ยวข้องกับการล้างอาถรรพอะไรทำนองนี้ซะด้วยซ้ำ คงเป็นการลือกันในหมู่ผู้ศรัทธาก็ได้ คิดว่าไม่ต่างจากการขอหวยที่ลือกันว่าที่นั่นที่นี้ให้หวยแม่นอะไรประมาณนั้น คงมีสักคนที่เข้ามาขอพรเรื่องความรักแล้วสมหวังก็เล่ากันปากต่อปากไป (อันนี้เดาเอาล้วนๆ) และเมื่อถูกสถาปนาให้เป็นเทพผู้ประทานความรัก ออกชั้นเสริมที่ตามมาก็คือของบูชาอย่างดอกกุหลาบแดง ที่เป็นสัญลักษณ์ของความรักในวัฒนธรรมตะวันตก ซึ่งมีรากฐานมาจากปกรณัมกรีกที่กล่าวว่า ดอกไม้ชนิดนี้กำเนิดมาจากน้ำตาของเทพีอะโฟรไดต์ และเลือดของไฮนิส ยอดรักของพระนาง เรียกว่า East meet West จบครบในที่เดียว ซึ่งการนำความคิดความเชื่อที่ต่างกันมาผสมผสานเข้าด้วยกันเช่นนี้เป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งในสังคมไทย ที่แท้จริงแล้วดูจะน่าสนใจมากกว่าจะมองเป็นเรื่องไร้สาระ เพราะวัฒนธรรมและศาสนามีพลวัตในตัวมันเอง ไม่มีใครสามารถพิชิตมันไว้อย่างที่มันเคยเป็นได้หรอกนะ ●

วัดห้าร้อย

“ห้าปนา” เขียน

ส วัสดีในยามคิมหันต์แดนพนา
นุแพนทุกท่านคะ ช่วงนี้
ประเทศไทยเราอากาศร้อนเหลือ
เกิน ผู้เขียนเลยขอพาท่านผู้อ่านไป
เที่ยวสถานที่เย็นๆ เสียหน่อย วัน
นี้จะพาท่านไปที่เมืองโมริโอกะ
(Morloka-shi) อันเป็นเมือง
ศูนย์กลางของจังหวัดอิวาเตะ
(Iwate Prefecture) ในภูมิภาค
โทโฮคุ (Tōhoku region) ประเทศ
ญี่ปุ่น เพื่อไปดู “วัดห้าร้อย” กันคะ
อันว่าวัดห้าร้อยนี้ เป็นคำ
เรียกแบบไม่เป็นทางการ เหมือน
เป็นชื่อเล่นของวัดสำคัญ ที่มีชื่อ
จริงๆ ว่า วัดโฮนอนจิ (Hoonji) ค่ะ
ตอนที่ผู้เขียนนั่งรถไฟความเร็วสูง
นานกว่า ๓ ชั่วโมงจากโตเกียว
ไปถึงโมริโอกะ (ระยะทาง ๕๓๕

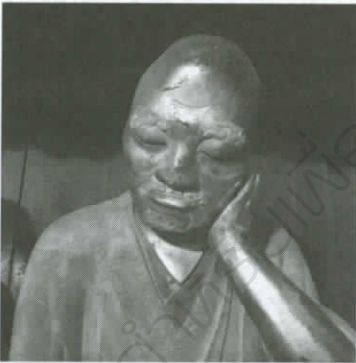
ป้ายบอกทางที่เน้นคำว่า ห้าร้อย
มากกว่าชื่อทางการของวัด
กิโลเมตร แต่หากนั่งรถไฟมาจาก
เซ็นได ก็จะใช้เวลาเพียงไม่ถึง
ชั่วโมงด้วยระยะทาง ๑๘๓.๕ กิโล
เมตร) แล้วตามหาวัดโฮนอนจินี้
เห็นป้ายตลอดทางที่เขียนบอกทาง
ไปวัดห้าร้อยมากกว่าป้ายบอกทาง
วัดโฮนอนจิเสียอีก เรียกว่าหันไปทาง
ไหนก็เจอแต่เลข ๕๐๐ พร้อมลูกศร
ชี้บอกทางทั้งนั้น แสดงว่า คำว่า

วัดห้าร้อยเป็นคำที่ทั้งคนท้องถิ่น
และนักท่องเที่ยวรู้จักมักคุ้นกัน
มากกว่าชื่ออย่างเป็นทางการ
ทำไมถึงเป็นอย่างนั้น..
นั่นก็เป็นเพราะวัดนี้มีชื่อเสียงใน
บริเวณที่เป็นอาคารรองของวัด คือ
อาคารราคันโดะ (Rakando) ซึ่ง
เป็นอาคารที่ประดิษฐานองค์พระ
โบราณที่ว่ากันว่าศักดิ์สิทธิ์จำนวน
มากถึง ๕๐๐ องค์เลยทีเดียว พระ
โบราณที่ดูเป็นสีทองอร่ามเรือง
เหล่านี้ แท้จริงแล้วเป็นรูปสลัก
จากไม้ที่เรียกว่าราคัน (Rakan)
ซึ่งสร้างขึ้นที่เกียวโต โดยช่างฝีมือ
นามเทนเงะ โคมานะ (Tange
Koman) พร้อมพลพรรคอีก ๘ คน
ที่เป็นทีมงาน ร่วมกันลงมือแกะ
สลักขึ้นระหว่างปี ค.ศ.1731-1735

โดยการแกะสลักองค์พระเหล่านี้ ใช้วิธีการเชื่อมต่อไม้แบบไม่ใช้ตะปู มีเพียงการเข้าเดือยเชื่อมส่วนต่างๆขององค์พระไว้ค่ะ

พระทั้งหมดในอาคารแห่งนี้มีหน้าตา ท่าทาง และจีวรที่ไม่เหมือนกัน โดยตัวจิ๋วได้รับอิทธิพลมาจากพระสงฆ์ของอินเดีย จีน และบ้างก็ได้รับแนวคิดมาจาก

โลกตะวันตก มีผู้จินตนาการว่าพระบางองค์หน้าเหมือนคนดังของโลก เช่น มาร์โค โปโล นักสำรวจชาวอิตาลี หรือบ้างก็ว่าเหมือน กุบไลซาน พระราชันดดาในจักรพรรดิเจงกิสข่าน แห่งจักรวรรดิมองโกล แต่ตอนที่ผู้เขียนไปสักการะองค์พระที่วัดห้ารอยนี้ แม้จะเที่ยวด้อมๆมองๆแล้ว ก็ยัง

จินตนาการไม่ออกว่าองค์ไหนเหมือนคนดังคนไหนบ้าง แต่ที่เห็นชัดจริงๆก็คือ ท่าทางที่บอกว่าไม่เหมือนกันเลยสักองค์ มีทั้งพระที่ทำท่าครุ่นคิด หน้าเฉยๆ ยิ้ม หัวเราะ สนทนา หรือแม้แต่บางองค์ที่มีลักษณะเหมือนสัปหงก เรียกว่าเอามาทุกท่าเท่าที่ช่างแกะสลักคงพอจะนึกได้ จึงเป็นอีกเสน่ห์หนึ่งของการได้มาเยี่ยมชมและสักการะพระที่นี่

ที่นี่ ขอย้อนไปที่ตัวเลข ๕๐๐ องค์พระที่ประดิษฐานในอาคารราคันโดะแห่งนี้ เขาเข้าใจจริงๆแล้ว หากนักท่องเที่ยวมีเวลาพอที่จะเดินนับจำนวนองค์พระก็อาจจะสงสัยว่า เอ ทำไม่ไม่ครบ ๕๐๐ องค์ นับผิดนับถูกกันหรือเปล่า เรื่องนี้ไม่ต้องสงสัยค่ะ ทางวัดได้นับจำนวนที่แน่นอนมาให้แล้วว่า องค์พระในอาคารแห่งนี้มีจำนวนเป๊ะๆที่ ๔๙๙ องค์ค่ะ อ้าว...อย่างนี้ก็เหมือนกับทางวัด

โกหกว่ามีพระศักดิ์สิทธิ์ให้ไหว้ตั้งครึ่งพันองค์ แต่เอาเข้าจริงก็ไม่ถึงหรือเปล่า มีคำอธิบายว่า ทางวัดไม่ได้ตั้งใจหลอกลวงเรื่องตัวเลข เพียงแต่คำว่ามีพระศักดิ์สิทธิ์ ๕๐๐ องค์นี้ เป็นความหมายโดยนัย ที่สื่อถึงความยิ่งใหญ่ ความมหากาลของจำนวนค่ะ ไม่ได้เป็นการบอกถึงจำนวนขององค์พระจริงๆ แต่ประการใด และจะว่าไปแล้ว จำนวนที่แน่นอน ๔๙๙ องค์นั้นก็หย่อน ๕๐๐ ไปองค์เดียวเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้น ถ้าจะเรียกวัดนี้ว่า วัดห้ารอย มีพระ ๕๐๐ องค์ ก็ไม่ถือว่าผิดกระไร

และแม้จะมีพระไม่ครบ ๕๐๐ องค์ตามที่ถูกขนานนาม ทว่าการมีพระที่แกะสลักจากไม้จำนวนมากมายมารวมอยู่ในห้องเดียวกัน ก็เป็นเรื่องที่ถือว่ามหัศจรรย์ในประเทศญี่ปุ่น ทำให้อาคารและพระเหล่านี้ได้รับการยกย่องให้เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้

ของเมืองโมริโอกะเลยทีเดียว

นอกจากบรรดาพระแกะสลักจากไม้จำนวนมากแล้ว อาคารราคันโตะที่สร้างขึ้นในปี ค.ศ.1735 แต่ทรุดโทรมลงมาก จนได้รับการบูรณะขึ้นใหม่ในปี ค.ศ.1858 นี้ยังมีองค์พระประธานชื่อ **รุชานะบุตสึ** (Rushana-Butsu) รายล้อมด้วยอัครสาวกจำนวนหนึ่ง ส่วนบนเพดานก็ยังมีภาพวาดที่งดงาม และตามศรัทธาของศาสนิกชนเชื่อว่าห้องใหญ่นี้ เปรียบเสมือนจักรวาล ประทศหนึ่งสรวงสวรรค์ เป็นเหมือนตัวแทนของสถานที่บรรลุนิพพานของพระพุทธเจ้าด้วยค่ะ เรียกว่า ศักดิ์สิทธิ์ทั้งองค์พระโบราณและตัวอาคารเลยทีเดียว

ส่วนอาคารหลักของวัดโฮนอนจิ เป็นอีกอาคารหนึ่งซึ่งตระหง่านอยู่บริเวณทางเข้าด้านหน้าวัด มีองค์พระศากยมุนี (Shakyamuni Buddha) ที่อัญเชิญมาจากเกียวโตเป็นองค์พระประธาน ซึ่งก็ได้รับการกราบไหว้ในฐานะพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์เช่นกันค่ะ

สำหรับอาคารหลักของวัดโฮนอนจินี้ เคยถูกทำลายจากอัคคีเพลิงในปี ค.ศ.1960 แต่ก็ได้มีการบูรณะขึ้นมาใหม่ในอีก ๔ ปีต่อมา แต่ประวัติของวัดจริงๆ ต้องย้อนไปถึงปี ค.ศ.1394 ซึ่งโมริยุกิ นัมบุ (Moriyuki Numbu) ผู้ปกครองเมืองท่านที่ ๑๓ ของตระกูลนัมบุ

องค์พระประธาน และอัครสาวกในอาคารรอง

ได้สร้างวัดโฮนอนจิขึ้น ซึ่งที่แรกไม่ได้ตั้งอยู่ที่อยู่ในปัจจุบันนี้ แต่วัดโฮนอนจิวัดแรกตั้งอยู่ที่เมืองซันโนเฮะ (Sannohe) และปีกหลักอยู่ที่นั่นนานกว่า ๒ ศตวรรษ ก่อนจะถูกย้ายมาอยู่ที่เมืองโมริโอกะ โดยผู้ปกครองเมืองท่านที่ ๒๘ คือโทชิโนอาโอะ นัมบุ (Toshinao Numbu) ในปี ค.ศ.1601 นั้นหมายถึงว่าวัดโฮนอนจิได้อยู่ที่เมืองโมริโอกะมานานกว่า ๔ ศตวรรษแล้ว

ถึงตรงนี้ ขอล่าวถึงตระกูลนัมบุสักเล็กน้อย ตระกูลนี้เป็นตระกูลซามูไรที่เคยปกครองพื้นที่ส่วนใหญ่ของภูมิภาคทางตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะฮอนชู หรือที่เรียกกันว่าภูมิภาคโทโฮคุ เป็นเวลายาวนานกว่า ๗ ศตวรรษ ตั้งแต่สมัยคามากูระ (Kamakura period) ถึงยุคการฟื้นฟูเมจิ (Meiji Restoration) ในปี ค.ศ.1868 มีผู้ปกครองสืบทอดกันมากกว่า ๔๐

ท่านค่ะ

วัดโฮนอนจิ วัดเก่าแก่แห่งนี้มีพื้นที่ ๗,๐๐๐ ซึโบะ หรือ ๒.๕ เฮกตาร์ นอกจากอาคารหลักและอาคารรองที่ได้เล่าให้แฟนนูแฟนเห็นภาพกันไปแล้ว อีกจุดหนึ่งที่น่าสนใจของวัดโฮนอนจิคือ ชุ่มประตู่ที่มีความงดงาม ชุ่มประตู่ของวัดห้าร้อยนี้สร้างขึ้นภายหลังในปี ค.ศ.1978 เพื่อทดแทนของเดิม โดยมีป้ายชื่อวัดที่เขียนโดยท่านเจ้าคณะ โดยชุ่มประตู่มีลักษณะเป็นไม้เข้าเดือยที่สลักซับซ้อนทีเดียวค่ะ

ชุ่มประตู่อันอลังการของวัดโฮนอนจิ

ปัจจุบันวัดโฮนจิมิวัดสาขาอีกมากกว่า ๓๐ แห่ง (แต่ในอดีตสมัยเอโดะ วัดโฮนจิมิแห่งนี้เป็นวัดหลักของวัดต่างๆที่อยู่ภายใต้การอุปถัมภ์ของตระกูลนัมบุอีกถึง ๒๕๐ วัดเลยทีเดียวค่ะ) เรียกว่าเป็นวัดที่มีผู้ศรัทธาจำนวนมากเลยทีเดียว และวัดแห่งนี้ยังมีความสำคัญในฐานะที่เป็น “โรงเรียน” สำหรับพระผู้ศึกษาศาสนาพุทธนิกายเซน และเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมสำหรับศาสนิกชนอีกด้วย

นอกจากอาคารหลัก และอาคารรองที่เปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าชมแล้ว ยังมีอาคารด้านหลังอีกอาคารหนึ่ง ที่ปกติแล้วไม่ได้เปิดให้คนภายนอกเข้าไป แต่ผู้เขียนโชคดีมาก ที่ได้พบกับ “โคคิซัง” หรือคุณโคคิ ทามูระ (Koki Tamura) ผู้ดูแลวัด ซึ่งในตอนที

ผู้เขียนไปเยือนนั้น คุยกับโคคิซังถูกคอ โดยได้พูดคุยถึงศาสนาพุทธในมุมมองแบบไทยและแบบญี่ปุ่น ทำให้โคคิซังเมตตา และเซอร์ไพรส์ผู้เขียนด้วยการเดินออกไปติดประกาศว่า ปิดไม่ให้นักท่องเที่ยวเข้าชมวัดเป็นการชั่วคราว แล้วพาผู้เขียนไปชมอาคารด้านหลัง ซึ่งเป็นสถานที่เก็บป้ายวิญญาณของบรรพชนแห่งเมืองโมริโอกะ นับเป็นวาสนาของผู้เขียนที่ได้เข้าไปในอาคารหวงห้ามเป็นกรณีพิเศษ แต่ไม่ได้รับอนุญาตให้ถ่ายภาพมาเลยได้แต่เล่าสู่กันฟังค่ะ

อาคารด้านหลังของวัดทำร้ายนี้ เป็นห้องขนาดใหญ่ ที่ดูเฉินๆเหมือนห้องสมุดค่ะ เพราะมีตู้ขนาดใหญ่ที่สูงจรดเพดานเต็มไปหมด ถ้าเดินไม่ระวัง อาจจะหลงอยู่ในห้องได้ บรรดาตู้เหล่า

นี้แบ่งเป็นช่องจำนวนมาก แต่ละช่องเป็นที่เก็บป้ายวิญญาณของแต่ละตระกูลที่เป็นศิษยานุศิษย์ของวัดโฮนจิมิ ผู้ที่จะเข้ามาได้ก็คือลูกหลาน หรือผู้ที่ลูกหลานของผู้วายชนม์เชิญเข้ามา เพื่อสักการะบรรพบุรุษเท่านั้น แต่ละช่องได้รับการตกแต่งสวยงาม และโคคิซังได้พาผู้เขียนไปไหว้บรรพบุรุษของท่านด้วย โดยกรรมวิธีก็คล้ายๆกับเมืองไทยค่ะ โคคิซังจัดรูปแล้วสวดอธิษฐาน ก่อนจะหันมาบอกผู้เขียนว่า ได้บอกเล่าให้บรรพบุรุษของท่านทราบว่า มีคนไทยมาเที่ยวเมืองโมริโอกะ เป็นคนที่นับถือพระพุทธเจ้าเหมือนกัน และขอให้ผู้เขียนได้กลับมาเยือนโมริโอกะอีกในอนาคต

แต่ตอนนี้ติดโควิดอยู่ เลยขอพาท่านผู้อ่านเที่ยว “วัดทำร้าย” ผ่านหน้ากระดาษของด้วย ‘ตูน’ ไปพลางๆก่อนนะคะ วันหน้าเมื่อฟ้าเปิดแล้ว หากท่านผู้อ่านท่านใดมีโอกาส ลองแวะไปโมริโอกะ ท่านจะได้ชมวัดเก่าแก่ที่งดงาม และเต็มไปด้วยบรรยากาศของความศักดิ์สิทธิ์นี้ได้เช่นกันค่ะ ●

- การเดินทางไปวัดทำร้าย จากสถานีรถไฟโมริโอกะต้องนั่งรถบัสไปอีก ๕ นาที และเดินต่อไปอีกสิบนาทีกว่าๆ แต่หากจะให้สะดวกหรือไม่มีเวลา แนะนำให้เรียกรถแท็กซี่ไป ใช้เวลาประมาณ ๑๐ นาทีค่ะ เพราะทางเดินไปซับซ้อนขวนหลงพอสมควร โดยเฉพาะช่วงที่ผู้เขียนไปเที่ยววัดนี้เป็นหน้าหนาว หิมะกองท่วมสูง ทำให้กว่าจะเดินไปถึงที่หมายต้องใช้เวลาานานทีเดียว
- ค่าเข้าวัดสำหรับผู้ใหญ่ ราคา ๓๐๐ เยน และเด็กราคา ๑๐๐ เยน
- วัดเปิดทำการทุกวัน ในเวลา ๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.
- ผู้ก่อตั้งวัดโฮนจิมิ ซึ่งผู้เขียนได้กล่าวถึงตระกูลนัมบุ หรือ Nambu นั้น หากท่านผู้อ่านสนใจค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม อาจจะพบเอกสารภาษาอังกฤษที่เขียนว่า Nanbu ซึ่งก็ไม่ผิดค่ะ แต่ผู้เขียนยึดการเขียนตามเอกสารทางการของวัดโฮนจิมิเป็นหลัก เลยขอใช้คำว่า Nambu

พญานาคตักษกะ จอมพญาบาท พญาชาติเกือบสูญพันธุ์ “รักต์ศรา” เขียน

หลายคนอาจเคยมีความไม่พอใจอะไรที่ขัดหูขัดตา บางครั้งอารมณ์นั้นอาจเติบโตขึ้นมากกลายเป็นความโกรธแค้นชิงชัง เป็นความพญาบาทสองต่อไป ยันรุ่นลูกรุ่นหลาน แต่ความแค้นแบบนั้นส่งผลดีจริง ๆ กันหรือ?

จริง ๆ แล้วก็ไม่ได้มีแต่มนุษย์ที่เป็นเช่นนั้น แม้ในตำนานเทพเจ้าทั้งหลายเองก็มีเรื่องราวความพญาบาทและการแก้แค้นอยู่เหมือนกัน ดังเช่นเรื่องของพญานาคนามว่า ตักษกะ ที่จะหยิบยกมาเล่ากันในตอนนี้

ชื่อของพญานาคตักษกะนั้นปรากฏอยู่ในคัมภีร์ของยุคพระเวท จนไปถึงยุคมหากาพย์ของศาสนาฮินดู โดยในคัมภีร์อาถรรพเวทได้ระบุว่าตักษกะเป็นภูพิษ เป็นบุตรของมารดาแห่งจักรวาล แต่อย่างไรก็ตาม คัมภีร์ที่แต่งขึ้นมาเพื่อเล่าเรื่องเหล่าอมมนุษย์และเทวดาทั้งหลายนั้นมีมากมาย ซึ่งพอถึงในยุคมหากาพย์ พญาตักษกะได้กลายเป็นพญานาค บุตรพระ

กัศยปเทพบิดรกับนางกัทธู เป็นน้องของอนันตนาคราชและพญา วาสุกรีไปเสียอย่างนั้น โดยมีพี่น้องพญานาคอีกหลายตนที่ถูกเอ่ยชื่อในมหากาพย์มหาภารตะ โดยตักษกะเป็นพี่ใหญ่ลำดับสี่ ถัดจากนาคโอราวัต จึงเป็นพี่ของบรรดาน้องนับพัน

อย่างที่กล่าวไว้ในตอนก่อนๆ หลังจากการกำเนิดขึ้นมาบนโลกของเหล่าขนาดแล้ว พวกขนาดก็ได้ขยายพันธุ์อย่างรวดเร็วและทำให้แผ่นดินเข้าสู่ยุคของงูและสัตว์เลื้อยคลาน ก่อนที่ครุฑจะได้รับสิทธิ์ในการควบคุมประชากรเหล่าขนาด จนพวกขนาดไม่ได้กลายเป็นประชากรผู้ยึดครองพื้นแผ่นดินอีกต่อไป

พญานาคตักษกะเองก็เป็นหนึ่งในผู้ได้รับผลกระทบ แต่ถึงอย่างไรก็ตามพญานาคก็ได้ยึดพื้นที่ป่าแห่งหนึ่ง คือป่าชาณฑวะ ส่วนหนึ่งของแคว้นกูรู โดยถือสิทธิ์ให้ป่านี้เป็นป่าของงู ห้ามสัตว์และมนุษย์เข้ามาอาศัยอยู่ จนไม่มีสิ่ง

มีชีวิตอื่นกล้ากล้ากรายเข้ามา โดยเรื่องนี้ก็มีพระอินทร์เห็นสนับสนุนกับการมาเป็นเจ้าป่าของพญานาค เพราะพญานาคตนนี้มีความสนิทสนมกัน

ที่ว่าวันหนึ่ง พี่น้องลูกเทพอย่างกลุ่มปาดณฑพ ได้มีความขัดแย้งกับกลุ่มพี่น้องเการพ เรื่องการแบ่งเอนด เอ๊ย แบ่งเมืองกันปกครอง ท้าวภิษมะผู้เหมือนปู่ของทั้งสองกลุ่ม จึงมาแบ่งของเล่น เอ๊ย แบ่งเมืองให้หลานๆ โดยให้ส่งเมืองหัสตินาปุระแก่หลานกลุ่มเการพ และยกที่กร้างว่างเปล่าที่เรียกว่าชาณฑวะปรีสต์ ให้แก่กลุ่มปาดณฑพ ซึ่งมีมันกร้าง ก็เพราะมีพญานาคตักษกะที่พร้อมฆ่าคนมาเยือนอยู่นั้นแหละ พอพี่น้องปาดณฑพพร้อมด้วยประชาชนบางส่วนและพระกฤษณะ ไปถึงชาณฑวะปรีสต์ ก็พบว่ามันมีแต่ป่ากร้างถึงแบบนั้นพระกฤษณะกลับมองว่าตรงนี้เป็นที่ชัยภูมิดี เหมาะแก่การตั้งเมือง และขอให้พี่น้องทั้งห้าตั้งเมืองที่นี่ โดยเผาป่าเดิมทิ้งไปเลย!

ฝ่ายพระอัคนี เทพแห่งไฟ พอรู้ว่าพวกพระกฤษณะพูดถึงไฟ ก็คือพูดถึงตัวเองนั่นแหละ จึงปรากฏร่างขึ้นมา แล้วเล่าประวัติของป่านี้ให้พวกพี่น้องปาดณฑพว่ามีพญานาคปกครอง และมีสมุนไพรจำนวนมากที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพของพระอัคนี แต่จะเข้าไปกินด้วยการเผามันก็ไม่ได้

เพราะพญานาคแก่ช้ำกับพระอินทร์ พอตบพยายามเข้าไป พญานาค ก็แจ้งพระอินทร์ว่ามีไฟป่า แล้ว พระอินทร์ก็จะส่งฝนลงมาดับไฟ ทุกครั้ง **บั้งไฟพญานาค** สรุปลือพระอินทร์จะบอกว่า เรื่องเผาป่าเอาเฉยๆไม่มีทางเป็น ไปได้แน่นอน แต่ช้ำก่อน หาก ท่านจะเผาป่าตอนนี้ ทางเรามี โพรโมชัน แจกอาวุธวิเศษให้พวก ท่านได้เอาไปต่อกรกับพระอินทร์ รวมไปถึงไว้สู้กับพญานาคตักษะ และพรรคพวก คือธนูวิเศษ **คามที** วะ และแสงธนูวิเศษที่มีลูกศรไม่ จำกั๊ด แถมรดม้าวิเศษให้อีกต่าง หาก! ตกลงที่ปรากฏตัวออกมา ไม่ใช่การห้าม แต่เป็นการพร้อม ชัฟฟอร์ดให้เหล่าเจ้าชายกลุ่มปาดน ทพ ซึ่งมีอรชุนน้องคนที่สามเป็น

หัวหอก ไปปะทะกับพระอินทร์ผู้ เป็นพ่อของตัวเองเต็มที

แน่นอนว่าของสมนาคุณ มากมายขนาดนี้ เหล่าพี่น้องปาดน ทพก็ตบตกลง พระอินทร์จึงเริ่ม ปฏิบัติการเผาป่า ให้สมุนไพร่ทั้ง หลายเป็นอาหารของไฟ พญานาค ตักษะเห็นท่าไม่ดีจึงสายด่วนหา พระอินทร์ให้ส่งฝนลงมาดับไฟ เหมือนทุกครั้ง ทว่าคราวนี้ไม่ง่าย เหมือนเดิม เมื่ออรชุนลูกพระอินทร์ ได้ยิงศรขึ้นไปสกัดฝนทั้งหลาย

พระอินทร์เห็นดังนั้นก็สงสัย ว่าเป็นฝีมือใคร พอส่องทิพยเนตร ดูเห็นเป็นลูกตัวเองก็จัดหนัก ปล่อยอาวุธสารพัดลงไปสู่ด้วย แต่อรชุนก็สกัดการโจมตีเอาไว้ได้ แล้วยิงศรขึ้นไปสกัดการพระอินทร์ ทำให้ท่านพอเห็นแล้วรู้สึกประทับ

ใจในตัวลูก จึงยอมแพ้แล้วปล่อย พระอินทร์กินป่าไป

เมื่อเพื่อนรักไม่ช่วย พญา นาคตักษะจึงพาลูกเมียหนีตาย จากไฟป่า บางส่วนหนีไม่ทันก็ ต้องล้มตายลงไป พญานาคจึง ผูกใจเจ็บวงศ์สกุลของพวกเขา ปาดน ทพมาก และสัญญาว่าจะแก้แค้น ให้ได้ในวันหนึ่ง ถึงแม้ว่าใจทักของ พญานาคจะเป็นอรชุน แต่พญา นาคเองก็ไม่อาจทำอะไรอรชุนได้ ถึงแบบนั้นพญานาคตักษะก็ไม่ ได้สิ้นความแค้น เมื่อโอกาสมาถึง อย่างที่ได้เล่าไปในตอนก่อน เมื่อ **พระเจ้าปรีกษิต** หลานของกลุ่ม ปาดนทพ ได้สละบัลลังก์ให้**พระเจ้า ขนเมษชัย**ผู้เป็นลูก พญานาคตักษ ะที่โกรธแค้นเชื้อสายปาดนทพมา แต่เดิมจึงไปฉกฉักให้ถึงแก่ความ

ตาย พระเจ้าชนเมชัทราบเรื่อง ว่าบิดาตนถูกพญานาคฆ่า จึงจัด พิธีกรรมโดยเชิญเอาหมู่นพรหมณ์ มาปรึกษาว่าควรจะทำอย่างไร เหล่าพราหมณ์จึงเสนอพิธีกรรม "สรรประสัตรีษณา" สร้างกอง ไฟขึ้นมา แล้วตั้งดูเดานาคและ งูทั้งหลาย ไม่ว่าจะอยู่ยงพิภพใด เข้าไปมอดไหม้ในกองไฟให้หมด เรียกว่าเป็นการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ นาคไม่ให้เหลือกันเลยทีเดียว

ขณะที่งูทั้งหลายโดนตั้งดูเด เข้าไป จนพญาวาสูกิริตระหนัก ตกใจอย่างที่เราจะไปในตอน

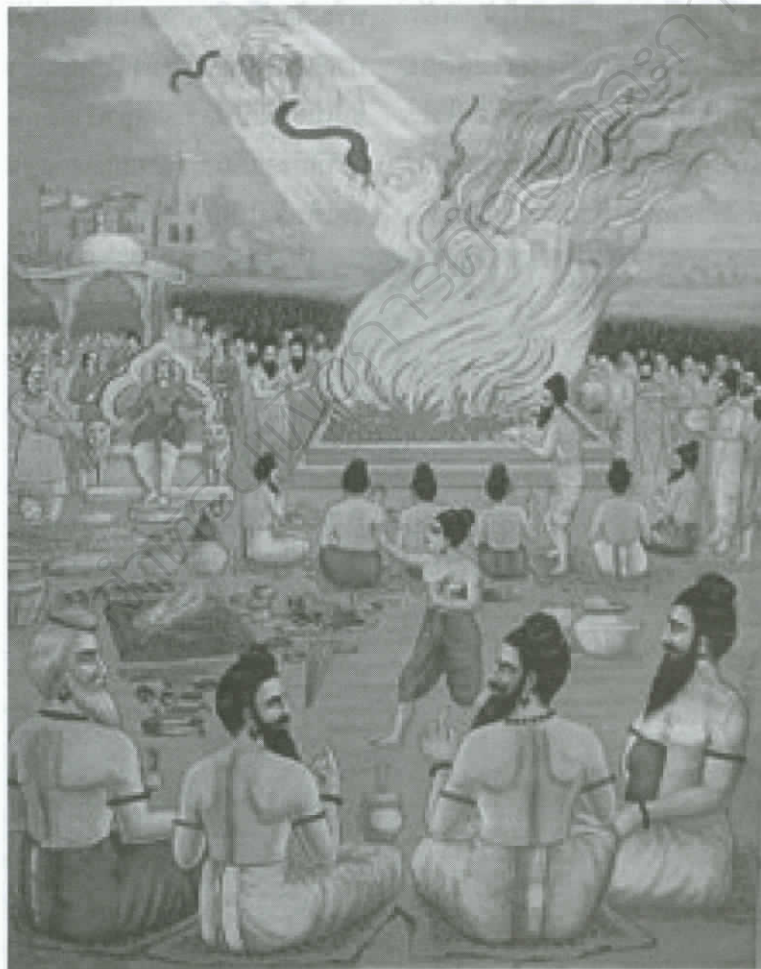
ก่อน จนต้องขอให้นางสาวไปตาม พราหมณ์น้อยอาสาตีกะ ผู้เป็น หลานของตนไปพยายามทำ อะไรสักอย่างเพื่อหยุดพิธีฆ่าล้าง เผ่าพันธุ์ส่วนพญาดักกะแทนที่จะ ทำอะไรสักอย่างเพื่อช่วยบริวาร กลับตัดสินใจขึ้นไปหาพระอินทร์ เพื่อนซี้ ขอให้พระอินทร์ช่วยให้ที่ หลบภัยจากพิธีกรรมล้างเผ่าพันธุ์ ครั้งนี้ พระอินทร์ก็ตอบรับคำขอ ของเพื่อน ให้พญานาคมาหลบ ภัยกับตน

ฝ่ายพระราชาก็เห็นว่านาค ทั้งหลายโดนตั้งดูเดมาเผาในกองไฟ

ไปก็มาก แต่ยังไม่เห็นพญานาค ดักกะเลย จึงถามเหล่าพราหมณ์ ว่าพิธีกรรมขัดข้องตรงไหน พวก พราหมณ์จึงตอบว่า พญานาค ดักกะได้ไปขอให้พระอินทร์ช่วย พระราชาจึงบอกเหล่าพราหมณ์ ว่าถ้าเช่นนั้นก็ให้ตั้งพญานาคมา เข้ากองไฟพร้อมพระอินทร์ไปเลย พระอินทร์เห็นท่าไม่ดี ก็ รีบสละนาคดักกะออกจากการ คุ่มครอง ฝ่ายพญานาคก็ไม่อาจ ควบคุมตัวเอง พุ่งเข้าหากองไฟ รวากับเสียดสี ทันใดนั้นพราหมณ์ น้อยอาสาตีกะก็ขอชีวิตพญานาค และเหล่านาคทั้งหลาย ให้พิธีกรรม ฆ่าล้างเผ่าสิ้นสุดแค่ครั้งนี้ พระ ราชาก็สงบสติอารมณ์ระงับความ แค้นลงได้

เรียกได้ว่าถ้าไม่มีพญา วาสูกิริและหลานมาช่วยแก้ สถานการณ์เอาไว้ ความแค้นของ พญาดักกะกับมนุษย์ที่แค้นเคือง กันไป แค้นเคืองกันมา จะทำให้ เผ่าพันธุ์นาคสิ้นสลายไปแล้วก็ได้

ตั้งที่ผมเคยได้ยินใครสัก คนได้กล่าวไว้ว่า ความแค้นไม่อาจ ชำระได้ด้วยความแค้น และพุทธ ภาษิตว่าเวรย่อมระงับด้วยการไม่ จองเวร ดังนั้นหากแค้นใครสักคน หนึ่ง การจะแก้แค้นที่แท้จริง ไม่ใช่ การตอบสนองกลับไปให้เขาเจ็บ ทายวายปวงกันไปข้าง แต่น่าจะเป็น แก้วความพยายามความแค้นที่เรา มี ต่อผู้อื่นเสียมากกว่าครับ ●

คุยเรื่องเก่า เล่าเรื่อง วัฒนธรรมหลอกผี

“น.พงศาวดาร” เขียน

เห็นหัวเรื่องเขียนว่าหลอกผี อย่าเพิ่งนึกว่าเป็นการพิมพ์ผิดพลาดนะครับ เป็นเรื่องของการหลอกผีจริงๆ โดยมากเราท่านมักเคยได้ยินแต่เรื่องถูกผีหลอก ประเภทเห็นสัมภเวสีมาหลอกบ้าง เห็นผีเปรตมาขอส่วนบุญบ้าง เห็นผีตายโหงตามถนนหนทางบ้าง อะไรประมาณนั้น เราเรียกว่าถูกผีหลอก แต่วันนี้ที่จะเล่าให้ท่านผู้อ่านฟังคือเรื่องคนที่หลอกผี ซึ่งทำกันมานานจนกลายเป็นวัฒนธรรมคู่กับคนไทยเสียแล้ว

ถ้าจะถามว่าคนไทยนับถือศาสนาใดเป็นหลัก ก็เห็นจะตอบยาก ด้วยที่เราท่านทั้งหลายปฏิบัติทำตามสืบๆ กันมานั้น จะเป็นพุทธแท้ๆ ก็ไม่ใช่ จะเป็นพราหมณ์แท้ๆ ก็ไม่เชิง ต้องเรียกว่าพุทธพราหมณ์ผสมกันจึงจะถูก แต่ด้วยการเป็นนักผสมผสานของคนไทยนี้เอง ทำให้สังคมไทยไม่เคยต้องทะเลาะเบาะแว้งกันเรื่องความเชื่อ หรือกระทั่งมีสงครามศาสนาเหมือนประเทศอื่นๆ เราก็ไม่เคยมี เพราะคนไทยเรานับถือไปหมด ใครว่าอะไรดีเราก็ดีด้วย สังคมไทยเรา

จึงอยู่กันอย่างสมานฉันท์ทางความเชื่อเรื่อยมา

แต่สำหรับวัฒนธรรมความเชื่อเรื่องผีนั้น คู่กับสังคมไทยมาช้านาน เป็นความเชื่อดั้งเดิมของเราดีกว่าได้ คนไทยแต่อดีตถือว่าผีเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์อย่างหนึ่ง สามารถให้คุณให้โทษแก่เราได้ แต่ถ้าใครมีวิชาอาคมก็สามารถบังคับให้ผีทำตามที่เราต้องการได้ แต่ถ้าเป็นคนธรรมดาแบบเราท่าน ก็ต้องใช้วิธีบนบานอ้อนวอนให้ผีเมตตาสงสาร แล้วดลบันดาลสิ่งต่างๆ ที่เราต้องการได้ เมื่อบนบานบอ่ยๆ เข้า ก็ซักจะเห็นลู่ทางการโกง

ตามประสาเรา เพราะว่าผีเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เราติดต่อได้ ต่อรองได้ ตั้งเงื่อนไขได้ จึงเกิดวัฒนธรรมการหลอกผีขึ้น ซึ่งจะมีอะไรบ้าง จะขอเล่าให้ทุกท่านฟังดังนี้ครับ

๑. ถวายหมูทั้งตัว เป็นธรรมเนียมของไทย คือการไหว้ผีต่างๆ ต้องมีเนื้อสัตว์ด้วย ซึ่งแต่โบราณมาก็ใช้กิ่งพลาลาย่าเป็นหลัก เพราะเป็นอาหารหลักของชาวลุ่มแม่น้ำ ต่อมาเมื่อเริ่มเลี้ยงสัตว์มากขึ้น เราจึงเริ่มถวายหมูบ้าง ไก่บ้าง แต่การถวายให้ผีและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เรานับถือ นั้น เป็นธรรมเนียมว่าต้องถวายทั้งตัว คือมีหัวขาครบ ถ้าเป็นไก่เป็นเปิดก็ไม่ลำบากอะไร เพราะเป็นสัตว์ตัวเล็ก ต้มทั้งตัวแล้วก็วางลงถาดได้ แต่ที่ขาดไม่ได้ก็ต้องมีเครื่องในไก่เปิดต้มสุกวางไว้ข้างๆ ด้วย จะได้ครบทั้งตัวตามธรรมเนียม ไม่งั้นถวายเพียงไก่ท่อนกลางจะดูน่า

หัวหมูและสัตว์ของไหว้ในพิธีไหว้แบบไทยๆ ซึ่งต้องถวายทั้งตัว

เกลียดไป

แต่ถ้าเป็นหมูนั่น แต่โบราณยุคอดีตนานมาคงจะเชือดถวายทั้งตัว แบบเดียวกับที่คนภาคเหนือเชือดควายบูชาปู่สะเย่าสะเย่านั่นแหละ เขาก็แล่ควายวางไว้ทั้งตัว แต่ต่อมาเราเริ่มไหว้แบบสุก คือต้องเอาไปต้มเสียก่อน การจะต้มหมูทั้งตัวดูจะเป็นเรื่องลำบาก จำเป็นต้องฆ่าแหละเป็นชิ้นๆแล้วต้ม แต่ครั้นต้มหมูเสร็จแล้ว จะเอามาใส่ถาดให้หมดทั้งตัวก็ลำบากวางไม่หมด จึงเอาหัวหมูมาวางเป็นหลัก ตัดเท้าสี่เท้ามาวางรอบตัดเครื่องในวางอีกนิด มีเนื้อหมูวางอีกหน่อย ปิดท้ายคือเอาหางหุใส่ไปด้วย ก็สมมุติว่านำหมูมาถวายทั้งตัวแล้ว แล้วก็ทำตามคตินี้กันเรื่อยมา แล้วก็นำไปไหว้บอกกล่าวสิ่งศักดิ์สิทธิ์และผีที่เรานับถือแล้วก็บอกท่านว่า ลูกข้างขอถวายหมูทั้งตัวแล้ว แม้ในปัจจุบันเรากียังทำแบบนี้กันอยู่

๒. ตูกตาเสียดบาล เป็น การหาสิ่งแทนตัว ด้วยเชื่อว่าถ้าเราเจ็บไข้ได้ป่วย หรือมีเคราะห์กรรม หรือต้องเสี่ยงภัยถึงชีวิต อาทิเช่นการคลอดลูก ถ้าช่วงนั้นเราดวงไม่ดี ผีอาจมาเอาตัวเราไปทำให้เราต้องเสียชีวิตลงได้ ดังนั้นเพื่อไม่ให้ผีมาเอาตัวเราไป จำเป็นต้องหาตัวตายตัวแทนไปให้ผี ซึ่งง่ายที่สุดในกรทลอกผี เราก็นำดินมาปั้นเป็นตูกตาแทนตัวเรา

ตูกตาเสียดบาลสมัยสุโขทัย ปัจจุบันจัดแสดงในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเจ้าสามพระยา

ตัดผมเราลงไปนิด ตัดเศษผมเราไปหน่อย พอให้เป็นกลิ้งเป็นไอนี่คือตัวเรานะ แล้วก็นำไปวางไว้ตามทางสามแพร่ง ให้ผีมาเอาตัวเราที่เป็นตูกตาไป ตัวเราที่เป็นคนก็จะปลอดภัย คนโบราณท่านเรียกตูกตาแบบนี้ว่า ตูกตาเสียดบาล ซึ่งคำว่า "กบาล" มิได้แปลว่า หัว แต่หมายถึงภวณะที่ทำด้วยกาบกล้วย คือนำตูกตาเสียดบาลไปเสียดให้ผี ซึ่งพิธีแบบนี้คนอยุธยาบ้านผมเรียกว่า *ส่งรูปส่งรอย* เป็นพิธีที่มีมาแต่โบราณ

หลักฐานเก่าที่สุดของตูกตาเสียดบาล พบว่ามีมาแต่ครั้งสุโขทัยแล้ว มักจะทำอย่างเนือขามสังคโลกที่ปั้นและเผาเคลือบอย่างดี ทำกันเป็นจำนวนมากทีเดียว และรูปที่พบมากกว่ารูปอื่นมักเป็นรูปแม่อุ้มลูก สันนิษฐานว่าน่าจะใช้ทำพิธีเสียดบาลให้กับผู้หญิงที่เพิ่งจะคลอดลูกใหม่ๆ ด้วยเทคโนโลยีการแพทย์ยุคอดีตไม่ค่อยจะดีนัก การคลอดลูกดูน่ากลัวไม่ต่างกับการไปรบทัพจับศึกที่

เดียว ดังนั้นถ้าทำพิธีเสียดบาลให้แม่ลูกเสียแล้ว อย่างน้อยก็จะเป็นขวัญกำลังใจให้คนที่เพิ่งคลอดลูกได้ จึงได้พบตูกตาสังคโลกรูปแม่อุ้มลูกมากกว่ารูปอื่นๆ

๓. กระตงเหยียบ อันนี้ดูจะต่อเนื่องกับการทำพิธีเสียดบาล ซึ่งในกระบะกาบกล้วยที่โบราณเรียกว่า "กบาล" นั้น จะมีกระตงไบตองขนาดเล็ก เรียกกันว่า *กระตงเหยียบ* ซึ่งจะใส่ของกินเล็กๆน้อยๆ ประมาณว่าเหยียบของใส่ลงไปได้เหยียบมือเดียวก็เต็มกระตงเสียแล้ว เราจึงเรียกกระตงแบบนี้ว่ากระตงเหยียบ ซึ่งจะใส่ของกินทั้งคาวทั้งหวานมีหมากพลูหนึ่งคำใส่ลงไปในกบาลด้วย แล้วนำไปเลี้ยงผี ส่งให้เจ้ากรรมนายเวรมารับของกินนี้ไป ซึ่งถ้าพูดกันตามจริงแล้วของกินในกระตงเหยียบรวมกันทุกกระตง อย่าว่าแต่คนกินอ้อมเลย ให้แมวกินยังไม่อ้อมเลย แต่เวลาทำพิธีส่งรูปส่งรอยบอกกล่าวให้ผีและเจ้ากรรมนายเวรมารับของในกบาล ก็มักจะพูดกันแต่ดีๆ ว่าให้ผีเจ้าที่เจ้าทาง ผีเจ้ากรรมนายเวรมารับข้าวปลาอาหารนี้ไปนะ ล้วนแต่เป็นของดีของวิเศษทั้งนั้น จากนั้นก็จุดธูปปักในกบาลแล้ววางทิ้งไว้ทางสามแพร่ง ซึ่งพอทำพิธีแล้วก็จะสบายใจ ว่าผีมารับของจากเราไปแล้ว ทั้งผีและเจ้ากรรมนายเวรก็จะไม่มาทำร้ายเราแล้ว ทั้งๆที่

กระทงหยิบในกระบะกบายพร้อมตุ๊กตาเสียดบาลที่ปั้นด้วยดินเหนียว

ถวายของให้ท่านไปนิตเดียวเอง ไม่เรียกหลอกผีแล้วจะเรียกว่าอะไร
 ซึ่งปัจจุบันวัฒนธรรมกระทงหยิบก็พัฒนามาอีกรูปแบบหนึ่ง คือการถวายอาหารให้ศาลพระภูมิและศาลเจ้าที่ หลายท่านนิยมซื้อถ้วยเล็กๆ มาวางเป็นสำรับใส่ข้าวปลาอาหารอย่างละซ้อ สองซ้อนั้นก็เต็มถ้วย แล้วนำไปถวายพระภูมิและเจ้าที่ ซึ่งนี่ก็แสดงความสืบเนื่องของวัฒนธรรมกระทงหยิบนั่นเอง เพียงแต่เปลี่ยนจากกระทงใบตองมาเป็นถ้วยนั่นเอง ซึ่งผมมักจะแนะนำท่านทั้งหลายที่ทำแบบนี้ว่า อย่าทำเลย ไหนๆจะบูชาพระภูมิและเจ้าที่ทั้งที ก็จัดของให้ประมาดสักหนึ่งคนกินอ้อมก็ยิ่งดี หรือจะมากกว่านั้นก็ได้ จัดเป็นสำรับไปถวายท่านเถิด สิ่งศักดิ์สิทธิ์จะได้

อำนวยการวยพร อย่าเห็นพระภูมิเจ้าที่เป็นผีตามทางสามแพร่งที่กินของในกระทงหยิบเลย

๔. สามวันลูกผีสี่วันลูกคน เป็นพิธีที่ทำเมื่อเด็กคลอดใหม่ๆ ครบสามวัน ด้วยถือว่าเด็กนั้นแคล้วคลาดปลอดภัยแล้ว คนโบราณจะนำเด็กมาใส่กระดังไม้ไผ่สาน แล้วร่อนเบาๆ จากนั้นก็ร้องว่า "สามวันลูกผีสี่วันลูกคน ลูกใครมารับเอาเน้อ.." ซึ่งปู่ย่าตายายและญาติทั้งหลายจะช่วยกันแย่งร้องว่า "ลูกฉันเอง ลูกฉันเอง" แล้วก็ช่วยกันรับกระดังเด็กไว้ จาก

นั้นก็เอาสายสิญจน์มาผูกแขนรับขวัญเด็ก บางคนถือเคล็ดมากๆ ก็จะให้ญาติที่มีฐานะดีร่ำรวยมาเป็นคนแรกที่รับเด็กและร้องว่า "ลูกฉันเองจะ" เพื่อให้ผีเห็นว่าเด็กคนนี้มีแต่ทุกคนรัก ใครๆก็แย่งกันเป็นพ่อเป็นแม่ของเด็ก ผีจะได้ไม่มาเอาตัวเด็กไป ทั้งๆที่ความจริงแม่เด็กก็อยู่ข้างๆเด็กนั่นแหละ ไม่คิดว่าผีจะรู้ไม่ทันหรืออะไร การทำอย่างนี้ก็ถือว่าเป็นการหลอกผีอย่างหนึ่ง และคนโบราณท่านก็ว่า ถ้าทำอย่างนี้แล้วผีมักเชื่อ เด็กคนนั้นก็สุขภาพดีแข็งแรง แต่ปัจจุบันธรรมเนียมนี้ก็ดูจะจางเสียแล้ว เพราะเด็กสมัยใหม่คลอดโรงพยาบาลกันหมด เครื่องไม้เครื่องมือหยุกยกดีทั้งสิ้น ผีเลยเอาชนะแพทย์ไม่ได้ จึงไม่จำเป็นต้องร่อนกระดังอย่างในอดีต

วัฒนธรรมของคนแต่เก่าก่อนนั้น ล้วนมีเหตุผล มีที่มา มีใจจะทำขึ้นอย่างมกมายและเพื่อเจ้ออย่างที่คุณเดี่ยนี้เข้าใจ เพียงแต่บางคนไม่รู้ที่มาที่ไป ก็มักจะหาว่าคนโบราณทำอะไรไม่เข้าท่า แต่ถ้าเรารู้จักอดีตอย่างที่มันเป็น การศึกษาเรื่องอดีตก็จะสนุกสนานมากทีเดียวเชียยวและหละ ดังนั้น ถ้าสนใจเรื่องเก่าๆอย่างนี้ ก็ต้องติดตามจาก 'ต่วย'ตูนพิเศษนี้แหละ เพราะเรายังคงสไลวแกน โลดลิวสู่อานาคต เลี้ยวลตสู่อิตถกาล ไซติช่วงชัชวาลด้วยคุณภาพครับ ●

สามารถติดตามอ่านวารสารใหม่ได้ที่

<http://libapp.rmutp.ac.th/newBook/?cat=10>

- ห้องสมุดเทเวศร์
- ห้องสมุดโชติเวช
- ห้องสมุดพณิชยการพระนคร
- ห้องสมุดพระนครเหนือ

